

Láska, rozsudzovanie a súdenie

Medzi ľuďmi z rôznych denominácií môžeme niekedy počuť slová „**nesúďte, aby ste neboli súdení**“ (Matúš 7:1-5) a ďalej: ... „každý človek sa musí sám postaviť pred Boha a bude sa zodpovedať za to, ako žil“, ... „nikto, okrem Boha nevidí do srdca druhých, a preto nemôže objektívne posúdiť jeho vzťah s Bohom a to, či je spasený“. Duchovný a náboženský život druhých je vnímaný ako súkromná vec, ktorá je pre ostatných ľudí čiastočne alebo úplné tabu, a teda akékoľvek posúdenie je považované za súdenie a nedostatok tolerancie. Podobne ľudia pristupujú i k rozsudzovaniu učenia rôznych denominácií. Pokiaľ ale je učenie nejakej denominácie nebiblické, a teda falošné, je nutné ho posúdiť — vyvodiť správny záver a pripustiť, že takáto denominácia nekráča po správnej ceste.

V nasledujúcich odsekoch sa budeme zaoberať otázkou ako presvedčenie, že „človek by nemal alebo nesmie posudzovať druhého“ stojí vo svetle kresťanského učenia a života.

Obsah

- 1 Rozdiel medzi posudzovaním a súdením
- 2 Akú úlohu má posúdenie v osobnom vzťahu s Bohom?
- 3 Úloha rozlišovania medzi kresťanmi

⚓ 1 Rozdiel medzi posudzovaním a súdením

Mnoho ľudí pokladá posudzovanie a súdenie za to isté. Avšak, **medzi týmito výrazmi môže byť významný rozdiel**. Slovo posudzovanie nemusí mať nevyhnutne negatívny význam, môže vyjadrovať zaujatie postoja k tomu, čo je dobré alebo zlé, čo prakticky znamená uplatňovať biblické princípy v každodenných situáciách. Rozlišovanie medzi dobrým a zlým je v duchovných otázkach rovnako dôležité ako v iných veciach každodenného života. Mnohí si slovo posudzovanie spájajú so zlým postojom. Avšak posudzovanie, ktoré vychádza z túžby poznať pravdu, je prvým krokom k tomu, aby sme boli schopní pomôcť. Ak motivácia pomôcť druhému chýba, potom sa aj úplne spravodlivé a správne posúdenie môže skutočne obrátiť v nemilosrdné odsúdenie. V Biblii je niekoľko veršov, ktoré hovoria proti samospravodlivému, povýšenému a farizejskému odsudzovaniu (napr. Matúš 9:9-13; Lukáš 18:9-14). V nasledujúcom podobenstve **Ježiš odmietol práve takýto postoj**:

Nesúďte, aby ste neboli súdení. Lebo ako budete súdiť vy, tak budú súdiť aj vás, a akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám. Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš? Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: »Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka« – a ty máš v oku brvno?! Pokrytec, vyhod' najprv brvno zo svojho oka! Potom budeš vidieť a budeš môcť vybrať smietku z oka svojho brata. (Matúš 7:1-5)

Podstatou tohto podobenstva je varovať namysleného a pokryteckého človeka, ktorý zdôrazňuje hriechy druhého bez toho, aby si uvedomil svoje vlastné. Ježiš ním odmieta zlé motívy a postoje, samospravodlivosť a nepripravenosť v úsilí o vlastnú zmenu. **Neodmieta však samotné „odstránenie triesky z oka brata“**. Ježišovým zámerom bolo, aby sme v prvom rade videli naliehavosť posúdenia seba samých a uvedomili si závažnosť vlastných hriechov. Potom budeme schopní pomôcť druhým.

„Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš?“

Prirovnanie hriechu k trieske nepodporuje rozšírený názor, že hriechy druhej osoby nie sú mojou vecou, **pretože s trieskou v mojom alebo i v cudzom oku by mal byť nespokojný každý človek**. Rovnaké podobenstvo nájdeme i v Lukášovom evanjeliu 6:37–42, kde je ešte zjavnejšie, že **Ježišovým zámerom bolo varovať proti neláske a odsudzovaniu**:

Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám. (*Lukáš 6:37*)

Posolstvá podobenstiev, ktoré v Matúšovi 7 alebo Lukášovi 6 nasledujú za citovanými veršami, sú tiež spojené s **triezvou kritikou a posúdením**. Nútia nás k otázkam: „Kto je ten, čo si nezaslúži dostať naše perly?“, „Kto je ten, ktorý nevstúpi do Božieho kráľovstva?“ (Matúš 7:6.15–23). V Lukášovi 6:43–46 nás zase Ježiš učí, že falošných učiteľov spoznáme podľa ich ovocia. Aj z týchto príkladov vidíme, že Ježiš neodmietal kritický prístup a rozlišovanie.

2 Akú úlohu má posúdenie v osobnom vzťahu s Bohom?

Aby sme sa v tomto hriešnom svete mohli na niekoho alebo niečo úplne spoľahnúť, musíme si všetko najprv dobre preveriť (2. Korintským 11:14–15). Boh nám v tomto hľadaní pomáha tým, že **odhalil zlobu a hriech, keď nám zo svojej milosti a lásky zjavil seba samého a umožnil sa k Nemu priblížiť**. (Jánovo ev. 15:22–24)

Židom, ktorí mu uverili, Ježiš povedal: „Ak ostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi, poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“ (*Jánovo ev. 8:31–32*)

Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem. Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie čo robí jeho Pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca. (*Jánovo ev. 15:14–15*)

S Bohom je možné žiť len vtedy, ak človek prijme ponuku Jeho milosti a žije v pravde, ktorú ustanovil za základ nášho vzťahu s Ním. (Rímskym 12:1–2) **Nájdienie pravdy** a hlavne zotrúvanie v pravde a rovnako **odkrývanie a zdržiavanie sa klamu, sú preto nutnosťou**. Ten, kto to neuvádza do praxe, môže ľahko minúť cestu k večnému životu.

Vchádzajte tesnou bránou, lebo široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých čo cez ňu vchádzajú. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú! (*Matúš 7:13–14*)

Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov. Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde. (*Jánovo ev. 4:23–24*)

Dávajte si pozor, aby ste neprišli o to, na čom ste pracovali, ale aby ste dostali plnú odmenu. Ktokoľvek zachádza ďalej a neostáva v Kristovom učení, nemá Boha. Kto ostáva v jeho učení, ten má aj Otca aj Syna. (*2. list Jánov 8–9*)

Keď pripravujeme niečo z nazbieraných húb, najprv sa presvedčíme, či medzi nimi nie je nejaká jedovatá.

Rovnako tak **musíme byť obozretní v otázkach týkajúcich sa Boha a nebrať ich na ľahkú váhu.**

Sú veci, na ktoré môžu mať ľudia rôzne názory a všetci budú mať svojím spôsobom pravdu. Niektorí si napríklad myslí, že je lepšie, aby mu na balkóne rástli muškáty, iní si tam zasadí begónie. Sú ale veci, o ktorých takto zmýšľať nemôžeme bez toho, aby sme žili v klame alebo klamali – kedy dva rôzne názory nemôžu byť zároveň správne. Keď napríklad dieťa ukáže na muchotrávku zelenú a spýta sa, či je pre človeka jedovatá, len jedna odpoveď bude správna. Alebo keď máme odpovedať na otázku, či sa Zem točí okolo slnka alebo naopak. Sú to otázky, ktoré sa týkajú reality.

Rovnako tak je to s poznaním o Bohu. Nemôžeme o ňom vedieť všetko. Môžeme poznať ale to, čo nám On sám o sebe ukazuje zo svojho stvorenia, skrze naše svedomie, skrze prorokov, ktorých poslal a hlavne skrze svojho Syna Ježiša Krista. O tom všetkom sa môžeme dozvedieť v Jeho Slove – v Biblii. To, čo si myslíme o Bohu nie je len otázkou vkusu, osobného založenia alebo vplyvu okolia, ale pravdy, na ktorej sa zakladá náš vzťah s Ním.

Nemôže byť oboje pravda: názor, že Boh stvoril len niektorých ľudí pre spásu a opak; keď jeden verí, že Duch Svätý je osoba a druhý nie; keď si niekto myslí, že veriaci človek môže stratiť vzťah s Bohom a druhý to popiera; keď jeden hovorí, že človek je hriešny už od svojej prirodzenosti a druhý hovorí, že to tak nie je; alebo keď sa niekto domnieva, že peklo existuje a druhý to vidí inak.

Mohli by sme spomenúť ešte iné príklady toho, čomu ľudia veria. Tieto presvedčenia nie sú len abstraktnou teológiou, ale majú zásadný vplyv na život tých, ktorí im veria, ovplyvňujú ich postoj a správanie voči Bohu a ľuďom.

Boh však chce, aby každý, kto sa úprimne rozhodne hľadať pravdu, ju aj našiel! Taký človek sa bude pýtať, aký Boh je a ako žiť život, ktorý sa Mu páči v čistej viere a láske. **V Biblii nájdeme veľa povzbudení k posúdeniu seba, druhých a všetkého.**

Kedysi ste boli tmou, ale teraz ste svetlom v Pánovi. Žite ako deti svetla! Ovocie svetla je v každej добрote, spravodlivosti a pravde. Skúmajte, čo sa páči Pánovi, a nemajte účasť na jalových skutkoch tmy, radšej ich odhaľujte,... (Efezským 5:8-11)

Ducha neuhášajte, proroctvami nepohrdajte! Ale všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte! Chráňte sa zla v akejkoľvek podobe! (1. Tesalonickým 5:19-22)

Chráňte sa falošných prorokov: prichádzajú k vám v ovčom rúchu, ale vnútri sú draví vlci. Poznate ich po ovocí. Ved' či oberajú z trnia hrozná alebo z bodliakov figy? Tak každý dobrý strom rodí dobré ovocie, kým zlý strom rodí zlé ovocie. Dobrý strom nemôže rodiť zlé ovocie a zlý strom nemôže rodiť dobré ovocie. Každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa. Teda po ich ovocí ich poznáte. (Matúš 7:15-20)

✚3 Úloha rozlišovania medzi kresťanmi

Rozlišovanie je nenahraditeľným prejavom lásky. Aby sme mohli niekomu pomôcť tak, ako si to Boh želá, musíme porozumieť jeho vzťahu s Bohom, a to vrátane nedostatkov. Musíme posúdiť jeho život a skutky.

Vo svete je kritika prijímaná veľmi osobne, pretože väčšina ľudí je príliš pyšná nato, aby ju prijala. Preto je pre mnohých jednoduchšie vyhnúť sa konfrontácii s druhými, keď ich postaví tvárou v tvár vlastným chybám a volajú ich k obráteniu.

Takto to ale medzi kresťanmi nemá byť!

Pozrime sa, aké dôsledky malo to, že sa kresťanské komunity už v skorých storočiach vydali po jednoduchšej ceste:

- **Kresťania sa uzavreli voči sebe navzájom.** Úprimný prístup a bratská láska prestali byť prirodzené, nikto už nemohol skutočne vedieť, v akom duchovnom stave je jeho brat alebo sestra pred Bohom.
- S poklesom vzájomného **napomínania** v cirkvi vymizlo aj **úsilie o posvätenie**. „Menej závažné“ hriechy zostali skryté a spoločenstvo uplatňovalo prísnejšie merítka len v prípadoch zjavných hriechov, ktoré často dospeli do rozmerov porovnateľných so svetom.
- Nedostatok **potrebnej pomoci**, napomenutia a povzbudenia alebo aj nepripravenosť vylúčiť zatvrdených kresťanov, pripravili živnú pôdu pre skryté hriechy. To všetko otvorilo cestu pseudo-kresťanskému životu v rámci cirkvi, čo znamená, že v zhromaždení boli spolu so skutočnými kresťanmi pseudokresťania a neveriaci.
- **Ludia pripravení k činom, ktorí mali dobré organizačné schopnosti** získali autoritu a vedúce postavenie v zboroch bez toho, aby ich rozhodovanie a konanie bolo skúmané, ako tomu bolo predtým medzi viacerými (seberovnými) staršími. (Skutky 20:28)
- **Ako dôsledok týchto zmien** sa kresťanské spoločenstvá otvorili falošným učiteľom a nesprávnym predstavám o Bohu. Cirkev prestala byť príkladom, ktorý usvedčuje svet a volá ho k obráteniu.

Biblia, ktorá tieto nebezpečenstvá predvída, **nás motivuje niest zodpovednosť za našich bratov a sestry v Kristovi, napomínať ich a povzbudzovať**. Takto je možné uchovať si v zhromaždení lásku, poslušnosť a čistotu podľa Božej vôle.

Dávajte si pozor, bratia, aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha, ale deň čo deň sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to „dnes“, aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu. (*Židom 3:12-13*)

Keď sa tvoj brat prehreší proti tebe, choď a napomeň ho medzi štyrmi očami. Ak ťa počúvne, získal si svojho brata. Ak ťa nepočúvne, priber si ešte jedného alebo dvoch, aby bola každá výpoveď potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov. Keby ani ich nepočúvol, povedz to cirkvi. A keby ani cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mýtnik. (*Matúš 18:15-17*)

Ale teraz som vám napísal, aby ste sa nestýkali s tým, kto sa volá bratom, a je smilník, chamtivec, modloslužobník, utrhač, opilec alebo lupič; s takým ani nejedzte. Veď prečo by som mal súdiť tých, čo sú mimo?! Vari nesúдите aj vy tých, čo sú vnútri?! Lebo tých, čo sú mimo, bude súdiť Boh. Vylúčte zlého spomedzi seba! (*1. Korintským 5:11-13*)

V Biblii často nájdeme naliehavé volanie k povzbudzovaniu ostatných veriacich a rovnako v nej nájdeme mnoho príkladov o tom, ako **kresťania „strážili“ učenie Cirkvi, ktorá je „stĺpom a oporou pravdy“**. (**1. Timotejovi 3:15**)

Milovaní, neverte každému duchu, ale skúmajte duchov, či sú z Boha; lebo do sveta vyšlo mnoho falošných prorokov. Božieho Ducha poznáte podľa tohto: Každý duch, ktorý vyznáva, že Ježiš Kristus prišiel v tele, je z Boha. Duch, ktorý nevyznáva Ježiša, nie je z Boha. To je duch antikrista, o ktorom ste počuli, že príde, a už teraz je na svete. Vy, deti moje, ste z Boha a zvíťazili ste nad nimi, lebo ten, ktorý je vo vás, je väčší než ten, čo je

vo svete. Oni sú zo sveta, preto hovoria podľa sveta a svet ich počúva. My sme z Boha. Kto pozná Boha, počúva nás. Kto nie je z Boha, ten nás nepočúva. Podľa toho poznávame Ducha pravdy a ducha bludu. (1. list Jánov 4:1-6)

Poznám tvoje skutky aj tvoju námahu a vytrvalosť a viem, že nemôžeš zniesť zlých. Skúšal si tých, čo hovoria, že sú apoštolmi, a nie sú, a zistil si, že sú to luhári. (Zjavenie 2:2)

Nasledujúce verše ukazujú, akú **nenahraditeľnú úlohu malo posudzovanie v tom, keď kresťania chceli pomôcť k obráteniu druhým:**

Ale ak budú všetci prorokovať a príde nejaký neveriaci alebo jednoduchý človek, všetci ho usvedčia, všetci ho posúdia, vyjdú najavo tajnosti jeho srdca, a tak padne na tvár, bude sa klaňať Bohu a vyzná: „Naozaj je Boh medzi vami!“ (1. Korinským 14:24-25)

Ježiš často poukazoval na to, čo ľudí vzdalo od Boha a od Neho (viď napr. Matúš 23:37-54 a 19:16-22). Ak si aj my želáme, aby sa druhí k Bohu priblížili, **musíme nasledovať Ježišov príklad** aj keby to malo privolať konflikty a naše odmietnutie. (2. Timotejovi 4:14-15)

Zo všetkých týchto príkladov sa dá vidieť, že **posudzovanie nie je ničím negatívnym. Je dôležitou súčasťou pravdy a lásky voči Bohu, medzi kresťanmi a ku všetkým ostatným ľuďom.**

Súvisiace témy

- „Daj pozor na seba a na učenie...“
- Jednota všetkých kresťanov v učení a otázkach života

Pokiaľ máte myšlienky alebo otázky k tomuto textu, budeme radi, keď nám napíšete.

Vaša e-mailová adresa

Vaša správa

Odosla?

© 2021 www.krestania.info - Všetky práva vyhradené.

Uvedené biblické pasáže sú prevzaté z prekladov: Preklad prof. Jozefa Roháčka © 1936 - 1969, Evanjelický preklad © 1995 - podľa prekladu redakčnej komisie Slovenskej evanjelickej cirkvi a.v. v SR a Katolícky preklad © 1968 Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím, b. t. 1968.

Články zverejnené na týchto webových stránkach alebo ich časti môžu byť použité v nezmenenej forme pre súkromné účely. Publikovanie alebo použitie týchto dokumentov v akejkoľvek inej forme alebo pre akýkoľvek iný účel podlieha nášmu súhlasu.

Webová stránka môže obsahovať odkazy na internetové stránky tretej strany. Ich zverejnenie neznamená, že ich obsah schvaľujeme, prijímame alebo s ním súhlasíme.